

— Βλέπεις τὰ μακρυνά βουνά; — Βλέπω. "Ενας σεισμός τὰ ταράζει. "Ο θρήνος γέριζε τὸ σκοτάδι, σὰ βογγητὸ ἀνέμου μέσα στὸ πένθος τοῦ δάσους. — Ό χνεμος κλαίει; — "Οχι. Δὲν είναι ὁ ἄνεμος. Ο ἄερας είναι πεθαμένος. Πνίγομαι. — Κ' ἕγω. Βλέπεις ἔκει κάτω; — Βλέπω. Εἰν' ἔνα μαύρο σημάδι.... — "Ενα μαύρο σημάδι σαλεύει. Αὐτὸς είναι. — Τὶ είναι; — Αὐτὸς είναι ἡ πηγὴ του θρήνου. Αὐτὸς είναι. — Τόσο μικρό; Σὰ μιὰ φούχτα χῶμα. Κι' ὁ θρῆνος είναι ἀπέραντος. — Ναι ἀπέραντος. Πλατύτερος ἀπ' τὸν οὐρανό. — Πλατύτερος. Πιὸ βαρύς ἀπ' τὰ μεγάλα βουνά. — Ηιὸ βαρύς... Ψηλότερος ἀπ' τὰ ψηλὰ δένδρα. — Ψηλότερος. — Τὸ μαύρο σημάδι σαλεύει. — Αὐτὸς είναι. Είναι ἡ μαύρη πηγὴ του θρήνου. — Τόσο μικρό; Σὰ μιὰ φούχτα χῶμα. Κι' ὁ θρῆνος είναι ἀπέραντος. — Δὲν είναι μιὰ φούχτα χῶμα. Μιὰ καρδιά είναι κυριαρχεῖσθαι στὸ μαύρο σημάδι. Γιατὶ κύττα! Κάτι σέρνεται στὸ χῶμα σὰ φίδι. — Δὲν είναι φίδι. Είναι μαλλιά. Τὰ μαλλιά σέρνονται στὸ χῶμα. — Κάτι χτυπάει τὴν γῆ. Τ' εἰν' αὐτὸς ποὺ ἀσπρίζει; — Είναι χέρια. Δὲν βλέπεις; Δυὸς χέρια γυμνὰ ποὺ χτυποῦν τὸ χῶμα. — Ναι σύν χέρια γυμνά. Τὶ θέλουν ἀπ' τὸ χῶμα; — Δὲν ἀκοῦς; — Ακούω. "Ο ἄνεμος βογγάει μέσα στὸ πένθος του κάμπου. — "Οχι δὲν εἰν' ὁ ἄνεμος. Ἡ φωνὴ φωνάζει, κάποιον νὰ βγῆ ἀπ' τὸ χῶμα: «"Ελα! "Ελα!..» Τὸν φωνάζει. — Ναι ἀκούω τώρα. Φωνάζει: «"Ελα! "Ελα..» Τὰ χέρια χτυποῦν τὸ χῶμα. Τὰ μαλλιά σέρνονται χάμω. Ἡ φωνὴ φωνάζει: «"Ελα! "Ελα...» — Καὶ δεν ἔρχεται. Γιατὶ δεν ἔρχεται; — Δὲ θέρη ποτέ. — Καὶ θὰ φωνάζῃ ὡς πότε; Θεέ μου! Τρέμω. — Θὰ φωνάζῃ αἰώνια...

— Μιὰ φούχτα χῶμα. Κι' ὁ θρῆνος είναι ἀπέραντος.

— Δὲν είναι μιὰ φούχτα χῶμα. Είναι μιὰ καρδιά... Σφίξε μου τὸ χέρι. Κάνει κρύο.

— Είναι μιὰ καρδιά...

— Τὰ χέρια σου είναι παγωμένα.

— Κρύονω. Πῶς κρύονω!

— Τὰ δόντια σου χτυποῦν χύρια. Γιατὶ χτυποῦν ἔτοι τὰ δόντια σου; Προγώρησε νὰ φύγουμε. "Ελα κοντά μου.

— "Ερχομαι. Τὰ πόδια μου είναι μολύβι.

Προχωρήσαμε μέσα στὸ σκοτάδι.

— Σφίξε μου τὸ χέρι. "Ελα κοντά μου.

Κρατούσαμε σφιχτά δὲνας τὸ χέρι του ξλλου, τὰ νύχια μου είχαν μπῆ βρεθεῖσα στὰ κρέατα του κ' ἔνοιωθα τὰ νύχια του νὰ σχίζουν τὴ σάρκα μου. Τὸ αἷμα ἔτρεχε θερμό ἀπ' τὰ χέρια μας.

— Σφίξε μου τὸ χέρι, σου λέω. Τρέμω...

Τὸ αἷμα ἔτρεχε ἀπ' τὰ χέρια μας. Καὶ προχωρήσαμε στὸ σκοτάδι. Πηγαίναμε ἐμπρός. Μονάχοι, ἔγω καὶ δὲξιός.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΠΑΡΘΕΝΙΑ

6

"Οταν ἡ τόση καλοσύνη ἐφάνη
οὖν δηειρο μὲς στῆς ματιᾶς τὸ βῆθος,
οἱ κεφαλοὶ πόθοι ἀναστηθῆκαν πλῆθος
νὰ πλέσουν τῆς ἀγάπης τὸ στεφάνι.

"Η παρθενία ἡμα ὡς στὴν ψυχὴ μας φτάηη,
οὲ δύνεται ἡ καρδιὰ νὰ μένῃ λίθος.
γίνεται ἡ πίκρα τῆς ζωῆς μας μόδος,
ὡς ποὺ καινούργος πόρος νὰ σημάνῃ.

"Ομως ἡ τόση καλοσύνη ἀπέστι
μπορεῖ ποτὲ καὶ πόνο νὰ γεννήσῃ,
δὲ θὰ φωλιάσῃ στὴν καρδιὰ τὸ μέσος.

"Εσεῖς, ποὺ ἡ ἀγάπη πάντα σᾶς μαγεύει,
πέτε ἀν μπορεῖς ἡ καρδιὰ νὰ κλείσῃ,
μιὰ κι ἀρχισε μὲ πίστη νὰ λατρεύῃ.

7

Μὲ σεβασμὸ τὰ μάτια δὲς καμηλόδου
δύποις τὴ δῆ ἀπ' δυπρός τον νὰ περγάη,
μιατὶ μονάχα σεβασμὸ γεννάει
τὸ περσωπό, δπον ἡ ἀρετὴ ἔχει ἀπλάσει

τὸν πό δμορφό τῆς ἴσοιο. Μὲς στὴν τόση¹
ὑποκρισία τοῦ κέδους δὲ προσκυνάῃ

τὴν παρθενίαν, ποὺ τὴν ψυχὴ ἐυπνάσι,
καθένας μέσα του δραστηρία νὰ νοιάσῃ.

Τὸ ἀγγελικὸ τὸ πρόσωπο, ποὺ φέρει
στὸ νοῦ τὴν ἀνθινὴ δμορφία τοῦ Ατράλη
μόρο σὲ κέδους ἥθικό μὲ σέρνει.

Κι ἀμά δεκάτη καμηλόδου τὸ ἀχεῖνο,
θαρρῶ πὼς καθετεὶ τριγύρω παίρνει
τὸ φῶς, ποὺ ἡ καλοσύνη ἰδῶ ἔχει στελλεῖ.

8

Λευκοῦδη τῆς καρδας κι ἡν σ' δυομάσω,
πάλι γιὰ τὴν ἀγάπη μου είναι μυο.
Τὸ κάθε δράσι, ποὺ γύρενα νὰ φτάσω
μὲς στὴ ματιά σου τόφρα τὸ ξανάγω.

Κι ἀκόμη ἂν δύνομαι στὸ νοῦ νὰ πλάσω
τὴν εὐτυχία, ποὺ μ' ἔστινα σμίγω,
δμως μὲ τὸ μπορδὸ νὰ παρομοιάσω
τὸ κάριμα ποὺ μονάχωνες ; ν' ἀνοίγω

τὴν σιδερόκλειστη τῆς γνώσης θύρα ;
Καλότερος ἔγω ! ποὺ ἀπ' τῆς ματιᾶς σου
τὸ θέσιο φῶς δύναμη τέτοια πήρα,
ὅπου δέηγάμε τὸ νοῦ πέρι ἀπὸ τῆς ζήσης
τὴν πρόσωπη σοφία. Στοὺς ἔρωτά σου
βρήκα τὸ μυστικό κλειδί τῆς φύσης.

ΙΑΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

ΓΥΦΤΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Εἴτανε νύχτα δι βοιτζές ἔκειδ τὸ βράδυ μανιαζε ἔνα γύρω· κ' ἔγω ἀγκάψεσο τοῦ κάρπου· καβαλα στὸ γάζαρό μου μὲ μόνης σύνεροφους δυὸς γαφύρηδες κοίταξ πῶς νὰ φτάσω τὸ γρηγορώτερο στὴν πόλη.

"Ημουνα νιοφερμένος στὴν Αἴγυρο· τὴν ἀραβικὴν καλά, καλά, δὲν τὴ μίλαγα· μὲ ζεχώριζα καὶ τέλγανε· ἵκεινοι νομίζονται; πῶς δὲ νοιάθω

— «Τὸ Χάσαν τὸν ἀδειφό μου θὰ τὸν γνώρισε· πέθανε.

— Πέθανε; ζωὴ σὲ λόγου σου.

— Νὰ θέσηση δ Μοχαμέτης τὴν ψυχὴ του.

— Εἴταν καλὸς θήρωπος δ μακαρίτης καὶ πῶς τόσο ἀξαρφα;

— Απὸ τοικημα σκορπιοῦ.

— Κ' εἴταν καὶ παντρεμένος, θαρρῶ.

— Ναι ἀρίνει καὶ δυὸς κορίτσια· τόντα δέκα χρονια καὶ τέλλος δεκατεσσάρω. "Ἄχ ! ωρα μαύρη. Μὰ δχι, δὲν πέθανε ἀδειφός μου.

— Μὰ τὸν προφέτη, δὲ σὲ καταλαβαίνω.

ὅταν ἀπὸ τάνοιγμένο παραθυρόπι: τοῦ βαγονιοῦ, εἶδε ἀπὸ μακριὰ τὴ Μοιρίτα καὶ τὸν 'Αντρέα ποὺ τὴν προσμένανε στὸ διχτίμι τοῦ Πλ..., γιατὶ ἐρχότανε τὴ Κατινούλα μὲ τὴν Αγγελικὴ ἀπὸ τὸ Μπ..., μονάχες οἱ δυό τους στὸ χωρισμά τους τὸ πολυσυζητημένο. Δίκιο εἶχε καὶ πάλις δὲ. Σεβίλας. Τὸ ταξίδι διασκεδάζει τοὺς ἀρρώστους. Ἐκείνη ποὺ στὴν Κλινικὴ μιλοῦσε ἀκόμη μὲ κάποιος κόπο, δὲν ἔπαθε τώρα ἡ γλωσσίτσα τῆς νὰ τρέχῃ βραχυγυασμένη σὰ φτάσανε, τόσο μωρολογεῖσα καὶ γελοῦσε καὶ δὲν τέλειωνε. Ἡ δρέση της, δρέση θεοιοῦ, ποὺ ἔλεγε ἡ Αγγελική. Τὶ δὲν ἔφαγε στὸ τραϊνό; Καὶ τὰ μάγουλα τῆς ὄλονόκινα, παχιὰ παχιὰ καὶ στρογγυλωμένα. Τὶ τὰ θές; 'Ανακτορίενη. Κοιτάζει τὴ Μοιρίτα, καὶ κοιτάζει τὸν Κύριο, καὶ θαέρειε πῶς ἀπὸ τὰ μάτια τους τῆς κατέβανε στὸ σπλάχνα ζωῆς. Ἡ Κατινούλα· τὸ εἶχε μέσα τὸ 'Αντρέας θέληση γερή, ἀκλόνητη θέληση, νὰ βάλῃ τὰδένατα δυνατά, νὰ περατώσῃ τὸ ἔργο του, νὰ τὴ γλυτώσῃ δλότελα τὴν Κατινούλα.

Δίχως είρωνεια θὰ τὸ ποῦμε· γιὰ νὰ τὸ καταφέρη δ 'Αντρέας, ἀναγκάστηκε νὰ παλέψῃ μὲ τοὺς γιατροὺς τοὺς ἔδιους, καὶ τὸ κατάλαβε, μόλις ποὺ

πάτησε στὸ Πχρίσι. Τὶς περῶτες μέρες, πηγαίνανε τὰ πράματα δολού. Τὴν κεριακὴ θράδη, σὰ φτάσανε στὶς ματιᾶς τὸ βῆθος, γιατὶ μονάχα σεβασμὸ γεννάει τὸ περσωπό, δπον ἡ ἀρετὴ ἔχει ἀπλάσει τὸν πό δμορφό τῆς ισοιο. Μὲς στὴν τόση ματιάσασα τὴν περιουσία τοῦ κέδους δὲ προσκυνάῃ

κάτωνε καὶ τὴν τετάρτη. "Πλεγε μαλιστα ἡ "Αννη πῶς ἀχαρινὸ δὲ θάτανε νὰ τὴν ἀφήσουνε τὰ πάπογρα στὸν μπακέ, μὲ τὴν καλοκαιριαῖα καὶ μὲ τὴ ζέστη, ἀφοῦ τὴ πό παραγγέλνανε καὶ στὸ Μπ... νὰ δουλέηται τὸ πλεμόνι τῆς στὸν καθάριο τὸν ἀέρα. Ο 'Αντρέας, ποὺ τὸ παθήματα πιὰ τώρα τὸ γεννήκανε ματίγατα, εἶχε καταχνήσεις τὴν πέρατη· διότι μὲ τὸν πόρο της περιουσίας της περιείστη. Προσεχτικός, τί νὰ τὸ μασοῦμε; δοσ φυταζεσται. Γιὰ δέρτι τύχαινε καλάς νὰ τὸν περγαλεῖσε στὶς ματιᾶς παταλιά. Δὲν τοῦ ἔστρεγε διόλου δ ματέξεις. Μὰ τὶ νὰ πῆ; Μπορεῖ πάλις νὰ τῆς είναι καὶ χρήσιμο, νὰ τῆς είναι τὸ πεπτικό ζεναγκατο. "Ηρθανε καὶ βίζιτες. Τὴν ωρα τοῦ δειλινοῦ, τέσσερεις ημέραι, φοβερὸ κουρασμένα τὸ κορίτσι. Τὴν ἀβριανή, τὸ βράδι, δεκτρεῖς, ἡ θερμοκρασία 38°2. Τὶ τρέχει; Τὸ κρύο δὲ τίποτις δὲλλο; Τῆς πονοῦσε ἡ πληγὴ της, καὶ τὸνούσιε. "Ισως κ' ἡ θέρμη ἀπὸ κεῖ. Συνηθίζουνε οἱ χειρούργοι, κατόπι ἀπὸ τὸ κόψιμο, νὰ δένουνε ἀπὸ μέσα ἀποκομμένο τὸ μέρος, εἰδεμη ἐννοεῖται θέρρηγε δλοένα τὸ αἷμα. Τὰ δεσμίατα, δὲ Σεβίλας τάκανε μὲ κλωστίτσες μεταξένιες, κ' ἔτσι, μὲ

